

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

STUPEŇ VZDELANIA	ISCED 1 – PRIMÁRNE VZDELÁVANIE
VZDELÁVACIA OBLASŤ	UMENIE A KULTÚRA
NÁZOV PREDMETU	HUDOBNÁ VÝCHOVA

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby. Prirodzene a plynule sa nadväzuje na posilňovanie vrodéných a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti.

Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou. Sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvorí základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Časový rozsah predmetu Hudobná výchova

I. ročník	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
II.ročník	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
III.ročník	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
IV.ročník	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Miesto realizácie

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

- trieda
- vonkajšie priestranstvo školy

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom hudobnej výchovy je nadviazať na hrové činnosti predprimárneho vzdelávania, pokračovať v nich a postupne využívať experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitosti hudby.

- Prostredníctvom poznania a precítenej interpretácie **slovenských ľudových piesní**, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniak, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov.
- Prostredníctvom **poznania slovenského zvykoslovía**, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva.
- Prostredníctvom postupného poznávania **umeleckých artefaktov** ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívnymi cieľmi učíme žiakov

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry,
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, prispievať k rozvoju osobnosti žiaka,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel,
- získať základy hudobného myslenia.

Socioafektívnymi cieľmi pestujeme u žiakov

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť, empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastne názory a postoje, bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr, získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty, chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnienia svojho života.

Psychomotorickými cieľmi žiaci

- na základe získaných zručností dokazujú na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

individuálnych alebo skupinových projektoch, dokazujú zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

3.OBSAH VZDELÁVANIA

Vzdelávací obsah hudobnej výchovy v 1.- 4. ročníku tvoria :

- **Vokálno- intonačné činnosti**
- **Inštrumentálne činnosti**
- **Hudobno- pohybové činnosti**
- **Percepčné činnosti**
- **Hudobno- dramatické činnosti**

V 1.-3. ročníku ZŠ nie je učivo Hudobnej výchovy rozdelené do tematických celkov. Obsahom sú piesne a hudobný materiál zamerané na jednotlivé ročné obdobia, rôzne sviatky, príležitosti a pod. Preto **neuvádzame časovú dotáciu.**

Tematické okruhy vo 4. ročníku sú nasledovné :

- Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti. (cca 18 hod)

Slovenské ľudové piesne troch základných folklórnych oblastiach Slovenska + regionálne piesne. (Výber z učebnice pre 4. ročník ZŠ).

- Poslanie hudby v našom živote (cca 12 hod.)

Slovenské ľudové piesne (uspávanky, tanečné, regrútske, svadobné, koledy...). Rôzne podoby slovenských ľudových piesní v úprave skladateľov od 19. storočia podnes.

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Vzdelávací obsah učebného predmetu

I. ročník

UO 1.r, HUDOBNÁ VÝCHOVA / 1 hod. týždenne/

Cieľ, kompetencie	Tematický celok/téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín	Prier. témy/medzipredmetové vzťahy
Prebudenie záujmu o spoločný spev a pohybový prejav, vzbudiť v nich radosť a veselosť. Vokálno- intonačné činnosti	Zlatá brána -ľudová	-získanie elementárnych základov speváckych zručností a návykov -sledovanie veselého a kultivovaného spevu -poznávanie a používanie jednoduchých rytmických nástrojov -pohybom vyjadriť charakterizačné motívy a náladu skladby	-rozvíjať a prehlbovať rytmické cítenie -vyjadriť pravidelnú pulzáciu štvrtkových a osminových hodnôt -poznávať a rozoznávať zvuky z okolia -rytmický sprievod	1	OSR- osobnostná integrita TEV- pohybová hra FIG- hodnota ľudskej práce a peňazí ENV- dôležitosť čistoty ľuds. prostredia
	Hodiny -podľa ľudových motívov			1	
	Húsky, biele húsky			1	
	Kuriatko a slon -počúvanie			1	

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Spoznávanie detských piesní tanečného charakteru a zladenie spevu s pohybovým prejavom Hudobno-pohybové činnosti	Zajačik do lesa -ľudová	-osvojenie piesne tanečného charakteru -prehlbovať skúsenosti so striedaním štvrtkových a osminových rytmických hodnôt -sprevádzanie piesne rytmickým sprievodom a jednoduchým tančekom -získavanie a prehlbovanie skúseností so spevom výškového vzťahu tónov so –mi	-rozlišovať hlbšie a vyššie znejúce tóny -rozoznať spievaný a hovorený prejav -dodržiavať rytmus v rytmicko-melodickej hre -sprevádzať pieseň pomocou hudobných nástrojov -melodizovať vlastné mená v intervale so-mi	1 1 1 1 1	ENV- význam starostlivosti o zvieratá
	Pôjdeme my do lesíka, chytíme si zajačika -ľudová				
	Bola babka -ľudová				
	Pieseň na dvoch tónoch				
	Kováč kuje, mechy duje -ľudová				
	Pieseň o najkrajších				OSR- prevencia soc. patologických javov v škole

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

	menách				
Poznávanie jednoduchých hudobných nástrojov, vnímanie a prežívanie hudby. Inštrumentálne činnosti	Skáče žaba po blate -ľudová riekanka Bocian na prechádzke -počúvanie	-čisté a rytmicky presné spievanie piesne -vystihnutie nálady, charakteru skladieb -sluchové rozlišovanie jednotlivých hudobných piesní -pohybom vyjadriť charakterizačné motívy a náladu skladby -prehlbovanie doterajších rytmizačných schopností	-pohybom vyjadriť rytmus klavírnej skladby -melodizovať slovné spojenia v intervale so-mi -znázorniť pohybom i graficky pohyb melódie -vystihnúť charakter a náladu spievanej (počutej) skladby, rozpoznať rytmus a tempo melódie	1	ENV- ochrana zvierat TEV- pohybová hra
	Mikuláš			1	
	Varila myšička kašičku -počúvanie			1	
	Povedzte nám pastuškovia -ľudová koleda			1	
	Bude zima, bude mráz -ľudová			1	
Funkcia uspávanky jemný a tichý spev,	Spi dieťaťko, spiže -ľudová	-rozširovanie speváckych návykov	porovnať charakterovo odlišné piesne	1	

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

tanečné variácie piesne Percepčné činnosti	Zem spí –počúvanie	hlasového rozsahu -rozlišovanie veselých a smutných melódií -používanie orfových nástrojov -pohybové vyjadrenie charakteru piesne -rytmizácia a melodizácia vyčítanky -hra na telo tempové a dynamické kontrasty	-pohybom vyjadriť prežitú náladu -vedieť tvoriť rytmický sprievod -utvrdzovať sa v intonácii so – la, so –mi -spievať pieseň s doprovodom -dbať na správne spevácke návyky a rytmické cítenie	1	OSR- prevencia šikanovania a agresivity
	Mám ručníček mám –ľudová hudobno – pohybová hra			1	
	Išla sova na tanec -ľudová			1	
	Akvárium –počúvanie Povedala ryba –ľudová riekanka na rytmizáciu			1	

[illegible]

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

	V kvetinovom bufete			1	FIG- rôzne metódy platenia
	Zrelá fazuľa			1	
	Maličká som -ľudová Maličká som -počúvanie			1	
	Na dvore býva sliepočka naša			1	
	Čo deťom k šťastiu treba O reťaz, o reťaz -ľudová hra			1	OSR- formovanie dobrých medziľudských vzťahov
	Hymna Slovenskej			1	

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

	republiky –počúvanie Na mak –ľudová hra Opakovanie detských piesní			1	
--	---	--	--	---	--

Hudobná výchova		II. ročník , 33 hod. ročne , 1 hod. týždenne			
Cieľ, kompetencie	Tematický celok/Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy/medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Naučiť žiakov správne chodiť a pochodovať podľa hudby. Reagovať na	Notová osnova, celá nota a pomlčka. Celá nota a pomlčka, hodnota. Zoznamujeme sa s notami, polová	poznávanie sveta hudby na báze a princípoch hry realizovanie svojich hudobných predstáv s pohybovými činnosťami- získavanie základných speváckych zručností a návykov- spievanie čisto	chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.- pohybom správne reagovať na hudbu a rozvíjať hlasový rozsah- správne zaspievať detskú pieseň- reprodukovať rytmus v jednoduchej rečňovanke	MUV -Viesť žiakov ku kultúrnemu sebauvedomeniu, k vnímaniu vlastných emocionálnych a sociálnych väzieb na kultúru blízkeho i vzdialenejšieho okolia	

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

zmeny tempa a dynamiky a rozvíjať pohybové schopnosti.	nota, pomlčka-tvar	a rytmicky presne, adekvátne nálade- poznanie a správne zapisovanie celej a polovej noty , celej a polovej pomlčky.			
Delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí. Priblížiť žiakom poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. Spoznať hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu a iných národov. Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore.	Polová nota a pomlčka, Hodnota Zoznamujeme sa s notami: štvrtová nota a pomlčka – tvar Štvrtová nota a pomlčka, hodnota Zoznamujeme sa s notami: osminová nota a pomlčka	- získavanie základných speváckych zručností a návykov - spievanie čisto a rytmicky presne. - poznanie a správne zapisovanie a realizovanie hodnoty polovej a štvrtovej noty a pomlčky - správne spievanie detskej piesne - poznanie a správne zapisovanie osminovej noty a pomlčky, poznanie jej hodnoty	- správne zaspievať detskú pieseň. - vedieť pohybom správne reagovať na hudbu - poznať a správne zapísať polovú notu a pomlčku - správne realizovať hodnotu celej, polovej noty a celej a polovej pomlčky - poznať a správne zapísať osminovú notu a pomlčku, poznať jej hodnotu	MUV -Poskytovať dostatok podnetov pre zažitie mnohorakosti svet a. Podnecovať zvedavosť a záujem o okolie	
Poznávať a vážiť si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov. Tvoríť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam. Oboznámiť	Kľúč od pesničky: husľový kľúč a jeho tvar Nácvik tvaru husľového	- tvorenie odpovede melodickej otázke - spievanie piesne čisto a rytmicky presne - pomocou detských hudobných nástrojov	- vedieť správne zaspievať detskú pieseň a vie pohybom správne reagovať na hudbu	MUV -Viesť žiakov ku kultúrnemu sebauvedomeni	

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

žiacov s jednoduchými rytmickými nástrojmi, s ich využitím, ako prostriedok na vykreslenie prostredia postáv a nálad.	Kľúča	realizovanie zvukovej podoby javov, nálad, podporovanie nálady piesne a skladby			
Tvoriť rytmické motívy. Prispievať k rozvoju vnímania hudby. Rozvíjať vzťah k ľuďom.	Vnímanie melódie piesne, nácvik piesne s grafickým názorom	- presne vnímanie melódie piesne - poznanie a správne realizovanie hodnoty nôt - sluchové rozoznávanie kontrastu v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy - spoznanie vianočnej hudby svojho národa a iných národov - pripravovanie jednoduchého hudobno- dramatického vystúpenia	- vedieť správne spievať pieseň podľa grafického návoru - správne pohybom reagovať na hudbu	OSR -získavanie pozitívneho postoja a k sebe a k druhým	
Poznávať svet zvukov na báze detskej hry. Tvoriť jednoduché rytmické motívy. Rozvíjať pohybové cítienie.	Rytmický výcvik podľa nôt (TA-A, TA, TE-NE) Vlastná rytmizácia vyjadrená hlasom a pohybom	- realizovanie rytmických motívov, vyjadrených hlasom a pohybom - podporovanie nálady piesne a skladby	- vedieť pohybom správne reagovať na hudbu - vedieť zaspievať detskú pieseň - vedieť hrať jednoduché rytmické motívy	TEV	

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Získavať schopnosť spolupracovať v tíme. Plánovať, propagovať i prezentovať vlastnú prácu. Empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel.	Hudobno-pohybové hry Vlastná rytmizácia piesní s využitím hudobných nástrojov	- chôdza a pochodovanie podľa hudby, reagovanie na zmeny tempa a dynamiky - realizovanie rytmických motívov a ich vyjadrenie detskými hudobnými motívami. - poznanie detských hudobných nástrojov, ich správne držanie a pomenovanie	- vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky - vedieť hrať jednoduché rytmické motívy - vedieť správne spievať detskú pieseň - vedieť hrať na jednoduché rytmické motívy	OSR -viepracovať Ako aktívny Člen skupiny a akceptuje pravidlá skupinovej práce	
Oboznámiť žiakov s najkrajšími klenotmi ľudovej hudby. Rozvíjať kultúrne povedomie. Chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach. Vnímať hudbu ako spôsob skultúrnenia života.	Zavedenie tónu G a solmizačnej slabiky SO Zavedenie tónu E a solmizačnej slabiky MI Zavedenie tónu Aa solmizačnej slabiky La	- poznávanie noty g, e, a , ich správne zapisovanie a priradovanie solmizačných slabík SO, MI, LA - správne intonovanie melódie podľa už naučených nôt	-získať prehľad o danej note, jej solmizačnej slabike a správnej intonácii -porovnať spev piesne s počúvaním hudby	RGV -folklórne tradície	
Rozvíjať rytmické cítenie. Zdokonaľovať pohybové schopnosti. Priblížiť žiakom základy	Vymýšľanie melódií nadaný text Doprovod piesne	- tvorenie jednoduchej melódie k danému textu- riekankového typu - tvorenie a realizovanie jednoduchých sprievodov	- vedieť vytvoriť melódiu a zaspievať pesničku riekankového typu -správne zaspievať detskú pieseň - pohyreagovať na hudbu	TEV	

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

hudobného myslenia prostredníctvom hudobných aktivít získať základy hudobného jazyka. Rozvíjať hudobnú kreativitu a schopnosť sebahodnotenia. Rozlišovať umelecké hodnoty rôznych kultúr.	hrou na telo Zavedenie tónu F a solmizačnej slabiky FA Zavedenie tónu C a solmizačnej slabiky DO Zavedenie tónu D a solmizačnej slabiky RE Zavedenie tónu H a solmizačnej slabiky TI Stupnica a jej intonácia	k piesňam, rytmickémotívy k piesni hrou na svojom tele - poznávanie a správne zapisovanie noty f, c, d, h, a pridávanie solmizačných slabík FA, DO, RE, TI - poznanie pojmu stupnica a jej správne zaintonovanie na základe už nadobudnutých poznatkov o notách a ich výškach	- získať prehľad o danej note, jej solmizačnej slabike a správnej intonácii - zaintonovať stúpajúci a klesajúci rad tónov -pohybom správne reagovať na hudbu	OSR-akceptácii rôznych typov ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov	
	Moderná populárna hudba, jej počúvanie a vlastnosti Hudobná rozprávka	-sluchové rozoznávanie kontrastu v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy -spoznávanie hudby rôzneho typu- modernú,	-poznať pojem hudobná rozprávka a porozumieť mu -dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby		

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

		populárnu -vytvorenie jednoduchého rozprávkového príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie -integrovane textu, piesne a pohybu do jedného celku			
--	--	---	--	--	--

Ročník	III.			
Časová dotácia	33 h			
Obsahový štandard	Kompetencie	Výkonový štandard	Prierezová téma	
Slovenské ľudové piesne (najmä detské, tanečné, žartovné), piesne susedných národov, detské tanečné piesne súčasných autorov v rozsahu c ¹ – d ² . Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, hudobné hry (hra na ozvenu, otázka – odpoveď, reťazová hra, rytmické a melodické doplnovačky).	Vokálno-intonačné činnosti Zvládnuť základy spevackého dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý ostinátny dvojhlas. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach,	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy.	OSR -získavať pozitívny postoj k sebe a druhým -formovať dobré medziľudské vzťahy v triede i mimo nej MUV -formovanie kultúrnej identity a jej uvedomovania.	

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

	realizovať rytmické tvorenie. Dokázať určiť hlavnú myšlienku piesní, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky. Intonácia v priestore 1. – 8. (bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore.		
Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a cvičenia.	Inštrumentálne činnosti Uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte. Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch.	Vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.	
Jednoduché tance.	Hudobno-pohybové činnosti Vedieť zatancovať jednokročku, dvojkročku, mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúci formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3-dobý takt.	Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, mazúrku. Pohybom správne reagovať na hudbu.	RGV -interpretačné umenie (ľudové hudba, piesne, tance, hry),

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia.	Percepčné činnosti Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Dokázať verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky.	Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky.	MDV - základná orientácia v druhoch, vo funkciách médií a v ich produktoch, ako aj v ich vplyve na detského príjemcu
Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.	Hudobno-dramatické činnosti Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).	OSR - akceptácii rôznych typov ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

IV.ročník					
33 hod. ročne/1 hod. týždenne					
Tématické okruhy	Cieľ Kompetencie	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma Medzipredmetové vzťahy
Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti	Vokálno-intonačné činnosti Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice,	18 hod.	Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h - d ² . Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické doplnovačky.	Správne zaspievať 15 piesní, intonovať v durovej diatonike. Ovládať základné hlasové zručnosti. Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene. Rozlišovať durové a molové tóniny. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d ² .	RGV - tradičná ľudová kultúra (poznávanie vyčítaníek, hádaniek, básní, piesne)

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Poslanie hudby v našom živote	piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Ovládať čítanie nôt.	12 hod.			
-------------------------------	--	---------	--	--	--

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

	Inštrumentálne činnosti Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie. Hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám. Hra na detských hudobných nástrojoch.		Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia.	Vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.	
	Hudobno-pohybové činnosti Vedieť zatancovať		Jednoduché ľudové tance,	Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý	RGV - tradičná ľudová kultúra

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

valašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúc formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3-dobý takt. reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta. Pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby		hudobno-pohybové tanečné hry	valčík. Pohybom správne reagovať na hudbu.	(ľudové piesne a tance) TEV – hudobno-pohybové skladby
---	--	------------------------------	--	---

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Percepčné činnosti Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť (variácie) a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou a verbalizáciou. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy. Vedieť sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia. Pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánón), melódie, sprievodu.	Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. storočia podnes.	Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť výrazové prostriedky, ktorými ich realizoval. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy.	
---	---	---	--

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-dramatické činnosti. Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobnodramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch. Využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.		Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.	Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok). Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	
--	--	---	---	--

4. ZÁKLADNÉ PREDMETOVÉ KOMPETENCIE (spôsobilosti)

Vyučovanie hudobnej výchovy na 1. stupni ZŠ má smerovať k tomu, aby sa pri hudobných aktivitách žiaci realizovali v rámci svojich schopností a daností. Je dôležité najmä to, aby mali žiaci z predvedených činností radosť, chuť a vôľu zapájať sa. U detí by mala hudobná výchova zanechať stopu, aby ju mohli využiť aj v ďalšom svojom živote.

- **Kompetencia k celoživotnému učeniu sa**
 - umožniť žiakom osvojiť si stratégiu učenia a motivovať ich pre celoživotné vzdelávanie,
 - kriticky vnímať svoje výkony, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si svoje ďalšie pokroky.
- **Sociálne komunikačné kompetencie**
 - viesť žiakov k všestrannej a účinnej komunikácii,
 - viesť žiakov k vhodnej komunikácii so žiakmi,
 - viesť žiakov k používaniu terminológie a symboliky v rozsahu preberaného učiva.
- **Kompetencie uplatňovať matematické myslenie**
 - používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.
- **Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií**
 - viesť žiakov k zvládnutiu elementárnych zručností v práci s hudobnými prehrávačmi, CD, prehrávač, MP3.
- **Kompetencie riešiť problémy**
 - podnecovať u žiakov tvorivé myslenie a riešenie problémov,
 - viesť žiakov, aby hľadali informácie zo všetkých možných zdrojov, vrátane internetu, aby ich vedeli triediť a využívať.
- **Kompetencie sociálne a personálne**
 - efektívne spolupracuje v skupine, uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov,
 - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzi osobných vzťahoch.
- **Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
 - vychovávať žiakov hrdých na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu,
 - kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

- dokázať sa vyjadrovať prostredníctvom hudobného umenia, orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch,
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- ceniť si a rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície, poznať etiketu, správať sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

5. METÓDY A FORMY PRÁCE (STRATÉGIA VYUČOVANIA)

V našej práci budeme využívať všetky metódy, formy a stratégie vyučovania , ktoré sú uvedené v ŠkVP Základnej školy, Pribinova 123/9, Nováky.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe hudobnej výchovy využívame najmä:

Metódy vyučovacej hodiny

- Riadené objavovanie hudby
- Informačnoreceptívna metóda
- Hranie rolí
- Imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní
- Intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie
- Práca s obrazovým materiálom
- Experimentálne a teoretické cvičenie
- Metódy hrania
- Motivačné metódy
- Motivovanie pomocou úloh (otázok učiteľa, problémy, cvičenia, výchovné situácie, ktoré si vyžadujú aktivitu a riešenie zo strany žiaka)
- Motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a individuálne hodnotenia)
- Metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Formy vyučovacej hodiny

- Samostatná práca
- Hromadné vyučovanie

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

- **Blokové vyučovanie**
- **Práca v skupinách**
- **Vyučovacia hodina**
- **Práca vo dvojici**
- **Dialóg, diskusia**
- **Improvizácia**
- **Diferencované vyučovanie**
- **Návštevy hudobných predstavení organizovaných školou, inými organizáciami**
- **Hudobno- pohybové hry**
- **Zážitkové besedy**
- **Záujmová činnosť, krúžok**
- **Návšteva výstavy, múzea, divadla, či inej inštitúcie**
- **Súťaž, kultúrne vystúpenie**

6. UČEBNÉ ZDROJE

Hudobná výchova :

Hudobná výchova pre 1. ročník - PhDr. Ľubica Kopinová
Mgr. Terézia Ružičková
Mgr. Viera Damboráková

Hudobná výchova pre 2. ročník - prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc.
prof. Mgr. Belo Felix, PhD.

Hudobná výchova pre 3. ročník - prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc.
prof. Mgr. Belo Felix, PhD.

Hudobná výchova pre 3. ročník - prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc.
doc. Mgr. Belo Felix, PhD.

Hudobná výchova pre 4. ročník - prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc.
doc. Mgr. Belo Felix, PhD.

Digitálna technológia:

PC, dataprojektor, interaktívna tabuľa, tablet, CD, internet, digitálny fotoaparát, kamera.

Ďalšie zdroje:

Zborník ľudových piesní, časopisy, odborná literatúra, obrázky skladateľov a textárov.

Počas školského roka je možné meniť a dopĺňať piesne, hudobno- dramatické hry podľa potreby a aktuálnosti.

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

7. HODNOTENIE ŽIAKOV

Predmet Hudobná výchova klasifikujeme podľa Metodického pokynu č. 22/ 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Priebežné slovné hodnotenie za plnenie úloh na hodine, aktivitu – slovným komentárom, sebahodnotenie, motivačnými pečiatkami do žiackej knižky, účasť na verejných vystúpeniach.

Oblasť hodnotenia

- priebeh vytvárania postojov :

- záujem o hudobné činnosti
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch a edukačných úlohách,
- schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov.

- priebeh vytvárania zručností :

schopnosť spievať na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom a využívať získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky,

- hru a reprodukovanie jednoduchých rytmických sprievodov na detských rytmických nástrojoch
- aktívne počúvanie hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť,
- spôsobilosť pri realizácii hudobno-dramatických činností,
- aktivitu a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia.

Stupne hodnotenia:

Veľmi dobré výsledky, veľmi pekne

Žiak je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti, návyky v úlohách, ktoré úspešne rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave; dokáže vyjadriť veku primerané postoje, má aktívny záujem o hudobné umenie; spieva na základe svojich dispozícií, úspešne a aktívne sa realizuje hudobných činnostiach.

Dobré výsledky, pekne, pochvala

Žiak v podstate spĺňa kritéria 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý. Menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave; potrebuje pomoc učiteľa.

Uspokojivé výsledky, snažil si sa

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Žiak realizuje úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.

Neuspokojivé výsledky, nesnažil si sa, slabo

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

Používané skratky prierezových tém:

OSR	osobnostný a sociálny rozvoj
ENV	environmentálna výchova
RGV	regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
DPV	dopravná výchova
OZO	ochrana života a zdravia
MUV	multikultúrna výchova
MDV	mediálna výchova
TBZ	tvorba projektu a prezentačné zručnosti
FIG	finančná gramotnosť
ČIG	čitateľská gramotnosť